

Věci a „ne-věci“

Slovo „věc“ má celou řadu významů, takže je velmi důležité vyjasnit, čím se věc (v našem pojetí) vyznačuje, v čem spočívá její „věcnost“ či spíše „věcovatost“. Snad nejlépe to lze ukázat na několika příkladech, kdy pochopení (pojetí) nějaké ‚skutečnosti‘ jako (pouhé) „věci“ vyznívá nepatřičně. Tak kupř. zvířata, např. pes nebo kůň, nelze mít za (pouhé) „věci“ (a už vůbec nelze za pouhou věc považovat lidskou bytost). A to platí vlastně o všech živých bytostech, i když se to někdy moc nezdá (a také tu je problém, co je ještě živé a co má v nějaké živé bytosti jen určitou funkci, třeba virus, ale také nejrůznější bio-chemikálie, třeba enzymy, vitaminy atd.). Někdy se nám směšuje význam slova „věc“ s významem jiného slova, totiž „předmět“. Přihlédneme-li k etymologii slova „předmět“, pak je zřejmé, že jde jen o něco „předmeteného“, „předhozeného“, eventuelně jen „pro-mítnutého“, tedy zcela odhlížejícího od toho, zda jde o míněnou skutečnost, nebo o něco jiného, rovněž míněného. Rozdíl mezi obojím je však také třeba upřesnit a respektovat: beru-li třeba druhého člověka jako předmět svých úvah či svého hodnocení atd., znamená to jen, že se ve svých úvahách nebo myšlenkách tímto člověkem zabývám, že se k němu vztahuji – a není s tím ještě nezbytně spojeno nějaké jeho podceňování nebo snižování. Naproti tomu pokud je samo mínění, myšlení, myšlenkové vztahování k onomu člověku zatíženo „zpredmětňováním“, je eo ipso zároveň i jakýmsi zvěčňováním, jeho redukcí v myšlení na pouhou „věc“.

(Písek, 180714-2.)